

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:	Főszerkesztő: Dr. VARGA LAJOS. Felelős szerkesztő: SZATHMÁRY ZOLTÁN.	Egyes szám ára 4 fillér. — SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: — Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.
Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K. Vidéken: " 9.— " " 4.50 "		

Leleplezési mánia.

(Sz. Z.) Nagyon elszomorító jelenség a botrányoknak ama nagy mértékben való hajhászása s a hírlap olvasó közönségnek e botrányok nyilvánosságra hozása iránt tanúsított ama mohó szeretete, amely az utóbbi időben minden vonalon megnyilatkozik.

Mintha a közéleti, politikai életnek és a sajtószabadságnak egyéb hivatása se lenne, csupán a spiclis-kedés egyesek előéletének kinyomozása iránt s a becsületmarcangolás minden vonalon.

A leleplezési mánia első áldozata Polónyi volt. Dr. Vázsonyi Vilmos is részt vett az ellene indított hajszában. Nosza keresték rövid idő múlva dr. Vázsonyi ügyes-bajos dolgaiban a leleplezhetőt s holmi olyan ezüst szelence, művészi kép elvitelével vádoltatott, amelyeknek elviteléhez nem volt állítólag joga. Most meg a nagy leleplező Lengyel Zoltán fizetett rá a leleplezési ambíciókra s mint a legujabb hiradá-

sokból nyilvánvaló criminalisba keveredett. Most azután őt leplezte le a rendőrség, mint lopásra felbujtót, hivatalos eskü szegésre rábíró.

Hát lehetetlen, hogy a botránycsinálás s a közönségnek e kitünően scenirozott botrányok iránti mohó vágyakozása a végtelenségig fokoztassék. Lehetetlen, hogy ezek után, bizonyos lelki csömör ne jelentkezzék. Utóvégre is ez a nagy erkölcsi takarítás ma már nagyon hasonlít annak a hanyag szobalálynak a munkájához, aki a légy piszkos tükröt moslékos dézsában megmerített mosogató ronggyal akarja letisztítani s a régi piszok helyett csak ujabbakat mázsol rá.

Mert ezeknek a dolgoknak az erkölcsjavításhoz már igazán semmi közük nincs és olyan helyzet áll elő, mintha valaki a legjobb barátainak a zsebéből kilopkodott pénzen akarna templomot építeni az erkölcsiség oltárainak.

Politikai célokra pompásan ki lehetne használni nekünk is a Lengyel Zoltán verembeesését. Hiszen

az ő hajszája a koalíció ellen is irányult. De legyen elég már a botrányokból. Vannak ugyanis olyan dolgok, amelyek együtt járnak az étellel, amelyet megkövetelnek az életnyilvánulások, de amelyekről nem szoktak jó társaságokban beszélni, amelyekről diskursziókat folytatni tiltja a jó izlés.

És mi hisszünk abban, hogy be fog állani a botrányhajhászásban, a botrányok iránti vágyakozások terén is a dekadencia.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

— február 14.

A t. Ház mai ülése szenzációval kezdődött. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter napirend előtt a Ház elé terjesztette azokat fontos iratokat, melyek mutatják, hogy a darabotkormánytól mennyi pauszát kaptak a fővárosi újságok. Az ülések erről a részéről külön tudósításunk számol be.

Semsey László a pénzügyi bizottság jelentését mutatja be.

Szerelem és házasság.

A „Debreczen” számára írta:
Suchan Elemér.

Egyedül a szerelem az, mely földi életünket megédesíti és valóban boldoggá tehet. Ez az egyedüli, a legnagyobb érzelem az összes emberi érzelmek között.

Egymaga hatalmasabb, mint az összes többi érzelem együttesen.

Ez az egyetlen, valódi, természetes kapcsolás, mely az embereket s közvetve az emberiséget összetartja.

Ez létjoga minden halandónak, ez a célok végcélja, ez az életnek főoka.

A természet ösztönt ültetett minden élő lény akaratereje közé, mely elhatározó döntőnk minden cselekvésében és ép úgy korlátozója is minden tényében.

Az ösztönök leghatalmasabbika a szerelem! Az ember nem tudja okát adni, indokolni, ha szeret. Miért — jót nem képes feltalálni sem önmagában, sem abban, akit — szeret.

Vakon engedelmeskedik ösztönének, mely őt arra készíti, hogy — szeressen!

A szerelemben nincsen fokozat. Milliárdnyi változatában, sokféleségében is mindig ugyanaz, mindig ugyanegy!

Mindenki egyforma vágyban égve — szeret.

Szeret egy másik lényt, mert utána az egyesülés vágya üzi.

Miért szereti ezt s nem amazt? Ki tudná megfejteni? Senki! — Mert ez tetszik.

A tetszésnek azonban sokféle metruma van! A szeretett lény egyéni sajátosságai távlati benyomások révén különbözően hatnak.

Soknál az illúzió szertefoszlik, mire közelebből kezdi szerelme tárgyát szemlélni. Egyes lehangoló felfedezések mind erősebben jutnak érvényre.

— Egy ujonnan szántott földdarab a távólól nézőnek úgy tűnik fel, mint bársonyos, szépen árnyalt szőnyeg s mire közelébe ér, látja a durva rögöket és alakatlan földtörmelékét!

A szerelem, — az igazi szerelem más jelleggel bír. — Minél közelebb látja, annál inkább nő vonzalma a szeretett egyén iránt.

Felfedezi legapróbb szokásait, tulajdonosságait. Lelkének minden részét kiismeri s ha mindezek egybevágnak izlésével, mind több és több oka lesz szeretni.

Ha lelkületük, hajlamaik egyeznek, úgy ilyen egyének közti házasság a legboldogabb.

Azonban a tetszést, — az ősi, velünk született izlést — az emberek elferdítették mesterséges módokon.

Mint a hogyan a civilizáció, — ez a két élő kard — kiforgatott mindent a maga természetességéből.

A szerelmet pedig soha megváltoztatni nem lehet. Az örök és egy marad! Ez az emberiség létalapja!

De azért mégis megtámadták ezt a leghatalmasabb, ezt a legszentebb és hatásában is legfontosabb természeti ösztönt.

Ma a svindli, a hamisság, csalfaság korában, minden, ami felszínre van, ami csak létezik, — az árucikk! Az egész világ egy kufársátorhoz hasonlít, hol a vevők egy része a kereskedőt lopja meg; vagy nem fizeti meg a hitelbe vett árucikk ellenértékét, vagy a kereskedő csalja meg hamis mértékkel, rossz minőségű és hazug mértékű árucikkal a vevőt.

A folytonos csere-bere, az örökös zsvaj, ez a piaci versengés, küzdelem jellemzi a mai kort.

Nincs semmi már, aminek ne volna ára! Nincs érzelem, amit piacra nem visznek. Mindent eladnak, mindent megvesznek. Dícsőség, barátság, hit, vagy bármi ritka kincs; nincs semmi már, aminek adója — vevője nincs. A szív — jelkepe a legszentebb érzo-

ROSE DEZSŐ

ékszerkereskedése
DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungaria-kávéház mellett.
Specialista modern ujdonságokban.

A munkásbiztosítási törvény.

Gratz Gusztáv: Azt fejtette, hogy a munkásosztály elsatnyulásának megakadályozására igen alkalmas ez a törvényjavaslat, mely igen humánus a munkásokkal szemben, sőt jobb, mint a németországi munkásbiztosító törvény. — Balesetknél azonban nagyobb jogvédelmet óhajtana a munkásoknak. — Nem hiszi, hogy a biztosítás terhe elviselhetlen volna a kisiparosok részére, különben is a kisiparra nézve sokkal előnyösebb a javaslat, mint a nagyiparra nézve. (Helyeslés.) A javaslatot elfogadja. (Eljenzés.)

Pető Sándor: Helyesli ugyan a munkásbiztosítási ügy egységesítését, de a centralizáció helyett a decentralizációt célszerűbbnek tartja, mert ez esetben az autonómia könnyebben érvényesülhetne. A biztosítási ügy egységesítésével nem egyeztethető össze a javaslatnak azon intézkedése, hogy ugyanazon a területen több pénztár létesítését is megengedi. A vállalati pénztárakra vonatkozólag igen károsnak tartja azt, hogy már háromszáz munkás számára is külön pénztárt lehet alapítani; egy ilyen kicsiny pénztár nem teljesítheti kötelezettségeit a tagokkal szemben. A társulások intézményét támadja ezután.

Egyház és iskola.

Választás zsinati képviselőségre.

Az országos református zsinatban tanári pótképviselő volt Borsos Benő szatmári főgymnáziumi igazgató. Az ő halálával helyére megindultak a szavazások, melyeket most zártak le. A szavazások eredményével nem jártak, mert abszolút többséget egyik jelölt sem kapott. A beadott szavazatok közül Karay Sándor 33, dr. Imre Lajos 17, Sinka Sándor 11, Bikesi Gergely 9, S. Szabó József 8 szavazatot kaptak. Így tehát Karay és Imre Lajos között új választás lesz, amelyre március elsejéig lehet beadni szavazatokat.

Az egyházkerület új aljegyzője.

Kun Béla volt debreceni jogtanár, kit a selmecbányai akadémiához neveztek ki, lemondott a tiszántúli egyházkerületnél viselt világi aljegyzői tisztről. Az aljegyzőségre be-

adott szavazatokat tegnap bontotta fel az erre kiküldött bizottság Kiss Áron püspök egyházi és gróf Dégenfeld József világi elnöke alatt a püspöki hivatalban. Az egyházkerület világi új aljegyzője dr. Balcsa Lajos, a békéscsaba egyházmegye világi főjegyzője lett, aki 493 szavazatot kapott. Kivüle legtöbb szavazatot kaptak: dr. Kun Béla (79), dr. Magoss György (24), Padrah Sándor (16).

Kossuth Ferenc az aktalopásról.

Az államvasutak hirdetései.

Mit kaptak a fővárosi lapok?

— február 14.

(Saját tudósítónktól.) Nehány hét óta vad hajszá folyik bizonyos oldalról azon akták után, melyek az államvasutak hirdetései általányairól szólnak — a Fejérváry-kormány idejében. Gyanuba vettek lapokat és kiadókat és gyanuba fogták Kossuth Ferenc kereskedelmi minisztert, akit azzal vádoltak, hogy fedezi elődjének bűnös manipulációit. A miniszter ma véget vetett a gyanúsításnak és a vádaskodásnak. Rövid beszéd kíséretében a Ház asztalára tette a nevezetes aktákat, amelyek világosságot derítenek az ügyben.

Az esetről következő tudósításunk számol be:

Kossuth beszéde.

A képviselőház mai ülésén az előterjesztések után jelentette az elnök, hogy napirend előtt Kossuth Ferenc akar felszólalni.

Kossuth Ferenc: T. Ház! Több hét óta olyan tényeknek vagyunk szemtanúi, amelyek lehetetlen, hogy a hazáját szerető minden ember szívét szomorúsággal ne töltsék el. A világsajtó harsog azon előidézett botrányoknak a hirdetésétől, mely híresztelések olvasásánál lehetetlen, hogy a magyar ember arcát szégyenpir ne fussa el. (Ugy van!) Most ezen botrány hajhászás láncolatába

egy új szem illesztődött be. Bizonyos okmányok lettek elemelve a számvevőszék hivatalából. (Élénk fekiáltások: Gyalázat!) Hogy ezt az ideiglenes elsajátítást minek nevezi a törvény, erre nézve én most véleményem nem mondok, hanem igenis egyszerű, magyar szólással és a törvénykönyvre nem hivatkozva, én ezt lopásnak nevezem. (Helyeslés.) Arról is van szó és volt szó, hogy az elemelt akták, Isten tudja, miféle titkokat tartalmaznak. Igen természetes, hogy minden kormányakta addig, míg nyilvánosságra nem kerül, az is, mely nyilvánosságának van szánva, hivatalos titkot képez, de ez az elnevezés nem azt teszi, hogy a hivatalos titok valami olyan titok, amit leplezni kell és hogy ezt bebizonyítsam, ezeket a hivatalos aktákat, amelyeket az én magyáros szólásom szerint elloptak, egyszerűen a Ház asztalára leteszem. (Élénk éljenzés és taps.)

Farkasházy Zsigmond: Ez az egyetlen mód!

Kossuth Ferenc: Ezen akták egy része arra vonatkozik, hogy a múlt kormány és a jelenlegi kormány is egy évtizedek óta folytatott bukásnak hódol, — és nem is lehet másként — amikor hirdetései általányokat adott és ad a lapoknak. Szokássá vált ezen általányokról úgy beszélni, mint-hogy ha ezek megvesztegetési kísérletek volnának. En a magyar sajtót sokkal inkább tiszteltem, mintsem, hogy feltennem azt, hogy a magyar sajtót meg lehet vesztegetni. (Mozgás.) A hirdetései általányok mindössze is szerződést képeznek a miniszteriumok és a lapok közt, mely szerződésnek kötelezettsége a lapok részéről az, hogy a szükséges hirdetőket közzé teszik. Ha a kormány soronként fizetné a hirdetőket, sokkal többbe kerülne, mint az általány. Erre vonatkozik az akták nagyobb része.

Egy akta arra vonatkozik, hogy a kereskedelmi miniszterium szociológiai tanulmányokra küldött valakit. Ez a világon mindenütt szokás. A kiküldött tudós ember, aki szolgálatot tett a nemzeti ügyek kibontakozásánál. Midőn teljes nyíltsággal a Ház asztalára ezeket az aktákat leteszem, még azt a megjegyzést kívánom tenni, hogy az én erős meggyőződésem szerint az a tény, hogy a hírlapoknak hirdetései általány adatot és adatik, az illető hírlapokra semmi árnyat nem vet és nem vethet. (Az aktákat leteszi a Ház asztalára. Élénk helyeslés és taps.)

lemnek — a legközönségesebb, a legmindennapibb, a leggyakoribb áruk egyike.

Pénzt adj érte s megkapod! — A nő, a szent érzelem természetesen, hivatott őrei, az idealizmus predestinált letéteményesei, hűtlenség hivatásukhoz és eladják szívüket. Hogy másod, harmad, vagy negyed rendű igényeit, szükségleteit kielégíthesse, megszeresse; eladja a jövőt a jelenért, eladja a boldogságot az anyagi kedvezményekért. Férfjhez megy ahhoz, kit nem szeret — annak ellenére, hogy ösztönszerűleg és természetesen nem képes azt szeretni, — férjhez megy mégis ahhoz, hozzá köti egész életét, — azért, mert az anyagi javakban bővelkedik!

Es nemcsak a nő maga, hanem a szülők is ezen elvet vallják a legtöbb esetben. A sokszor tapasztalatlan gyermekleányt, odaadják egy már önmagát is létjogától, majdnem megfosztott kúrához. Elrémít az arány a boldog és boldogtalan, vagy éppen szerencsétlen házasságok között!

Intőztató a rombolás, amelyet nap-nap után következetesen elkövet az emberiség az érzelem világában — piszkos hasznosulásból!

Megszámlálhatatlan azon szerencsétlenek száma, kik az örökös láncok közé bilincselve, siratják elvesztett boldogságukat.

A hideg anyag nem boldogít. A szerelem az egyedüli, amely az életet, az ott-hont meleggé, kedvessé tenni képes! Nincs semmi a világon, amely ezt az érzelmet teljesen és állandóan helyettesíteni tudná. — Nincs gyönyör, amely ezzel felérne.

Az ideges felületesség, az oktalan nevelési módok, a műveltség hiánya, a kapzsiság s mindezek átszűrve a határtalan önzé-

sen: okai a korunkban divó érdeklázasságoknak.

Beigazolt vélemény általában a nőkről, hogy sokkal önzőbbek a férfiaknál.

Idealisabb szerelemre is készebb a férfi a nőnél. — aki legtöbbször szeszélyből, becsavágyból, megszokásból szeret, — ha ugyan szeret. Ezt erősíti az is, hogy ostoba, korlátolt értelmű s szellemi képességű, kü szőleg is rut férfi gyakran szeret szép, okos szellemes nő. Csodálatos, hogy oly férfiakhoz, kik szembe-öklően ellenszenvesek, — sőt pusztá látásukra is undort éreznek más férfiak, — gyakran feltűnő szépségű nők mennek férjhez!

— Miért?

Mert annak a férfinek módjában áll az anyagi teljesített igényeknek kielégítése. Magas társadalmi rangja van, vagy nagy névbirtokosa.

Hogy az ilyen és ehhez hasonló házasságok előbb-utóbb majdnem kivétel nélkül, hogy végződnek, arról szólni is fölösleges.

Legtöbbször ugyan hamar eljön a kiábrándulás, az ébredés ideje, a magukat — méltán — boldogtalanoknak érző nők helyzete kétségbejuttató!

A leg öbb esetben azonban megérdemlik sorsukat.

Egy igazságtalan közmondást erőszakolt a társadalomra a rövidlátó közvélemény: „Ak-kor kell a lányt férjhez adni, amikor kéri!”

Ez pedig batározottan helytelen állítás. Menjen férjhez a leány akkor, ha már teljesen megérti a szerelmét.

Menjen ahhoz férjhez, akit szeret, s aki viszont szereti.

Helytelen dolog az is, hogy a lányok, ha már 20-22 évesek, megijednek, hogy pártában maradnak.

A mai néhez megélhetési viszonyok a házasság körülményeit is hátrább tolták.

A legtöbb férfi már majdnem élete delén áll, mikor házasodhatik s akkor is legtöbbször aránytalanul fiatalabb nőt vesz el, mint amilyen természetesen hozzá illene. Ebből is a leggyakrabban boldogtalan házasság élet származik.

Minimális négy és maximális tízennegy év korkülönbség a legtermészetesebb. Ötven évesnél idősebb férfinek már nem volna szabad nőszülnie. (Az utódok felnevelése tekintetéből.) Szintugy 45 éven tuli nőnek sem kellene férjhez menni. A tapasztalat is igazolja, hogy öreg szüléktől abnormis lelkű vagy testü gyermekek származnak. — Legtöbbje gyöngé szellemi képességű vagy pláne hülye.

Tyndall tudós azt állítja, hogy barna férfiak szőke nőekkel és szőkék barnakkal házasodjanak össze.

Az ily társulásokból származó gyermekek egészségesebbek, tökéletesebbek, mivel a természet kiegészítő törvényének megfelelőleg jönnek létre.

Nem helyes, hogy a nő nagyon fiatalon menjen férjhez! Legtöbb esetben nem elég kifejlett és szellemileg sem képes érzelmei felett itéletet alkotni.

Elhatározása, akaratereje ingadozó s még gyermekes szeszélyei uralma alatt áll. E korban még valóban nem is tud szeretni, hanem csak a szerelmet szereti.

Semmiben sem érvényesül annyi ferde nézet, mint a házasság kötéseknél, no meg az ebből származó fiatal nemzedék nevelésénél. Ez utóbbiban aztán pláne ahány ház, annyi felfogás, szokás és annyiféle körülmény az irányadó.

Az akták.

Kossuth Ferenc négy aktát tett a Ház asztalára.

1. A 7758. számú akta arról szól, hogy Erdős Armand, az Egyetértés kiadója arra kéri Vörös László kereskedelmi minisztert, hogy mivel lapját a N. Fr. Presse formájára akarja átváltoztatni s ez költséggel jár, utalványozzon előlegül a lap hirdetési általánýára 25,000 koronát. A kiadó utal arra, hogy a politikát a hirdetési általánýtól elválasztja. Itt miniszter a kérelmet teljesítette.

2. A 6656. számú akta szerint a Friss Ujság kiadója kéri a kormányt, hogy 16,000 koronában megállapított hirdetési általánýát utalványozza ki 1907-re már 1906 március 1-én. A miniszter (Vörös László) ezt a kérelmet is teljesítette.

3. A harmadik akta szól arról, hogy Vörös László 1906 január 1-én mennyi hirdetési általánýt állapított meg a lapoknak, a koalíció elleneseknek is, amelyek a kormányt támogatták, de amelyek hirdetésére az államvasutaknak szükségük volt. A kimutatás ez: Magyar Szó 10,000 kor. Az Ujság 10,000 kor. A Hét 1,700. Budapesti Napló 10,000 kor. P. Lloyd 10,000 kor. Magyar Hírlap 10,000 kor. Pesti Napló 10,000 kor. Magyarország 4,000 kor. Pesti Hírlap 6,000 kor. Budapesti Hírlap 10,000 kor. Pester Correspondens 1,000 kor. Agrarier Ztg. 800 kor. Népszámlója 600 kor. Pol. Volksblatt 1,000 kor. Uj Hírek 1000 kor. Budapesti Tagblatt 4,000 kor. Neues Pester Journal 4,000 kor. Az Ország 2,000 kor. Magyar Esti Lap 2,000 kor. N. Pol. Volksblatt 1,000 kor. Kiviteli Szemle 1,200 kor. Alkotmány 1,000 kor. és a Nap 5,000 kor.

A kimutatás összesen 123,000 koronáról szól. Nem kaptak pauszálét a Budapest, mely a felajánlott 1,000 kor. visszautasította, a Kiss Ujság, a Polgár és az Esti Ujság.

4. A negyedik akta arról szól, hogy a kereskedelmi kormány Méray-Horváth Károlyt 5 évre évenként 20,000 koronával (összesen 100,000) szociológiai tanulmányokra küldje ki. Az összeget a kereskedelmi miniszterium a hirdetési általánýokkal számolta el.

A nevezetes akták a Házban nagy izgalmat keltettek.

Hova építik

a csendőrkerületi palotát?

Ideiglenes elhelyezések.

— február 15.

(Saját tudósítónktól.) Most már kétségtelen, hogy a csendőrkerületi parancsnokság a tavasszal, május 1-én megkezdí működését Debreczenben.

A csendőrkerületi parancsnokság hivatalai természetesen számos helyiséget igényelnek s körülbelül 20 nagyobb szobára van szüksége a parancsnokságnak nem számítva a raktárhelyiségeket stb. Természetes, hogy ez új intézményt legcélszerűbb lenne egyenliten a csendőr-laktánýával, hogy egy-egy helyen lenne centralizálva a csendőrség.

Ilyen irányban a városi mérnöki hivatal a szakkörök meghallgatásával készíti már a tervezetet s az előirányzott költségvetést, amely azonban nem a várost, hanem az államot fogja terhelni.

Egyelőre természetesen ideiglenesen kell elhelyezni a csendőrparancsnokságot s miután egy helyen lehetetlen ezt keresztülvinni, több helyre decentralizálják a hivatalokat.

A tanács tegnapi ülésében már foglalkozott ezzel a kérdéssel s úgy

állapodtak meg, hogy egyelőre három helyen kap helyiséget a parancsnokság és pedig a Szécheny utcán az Antal-féle házban, a Kossuth utcán a Bészler-féle házban és a Gilányi laktánýa rendelkezésre bocsájtható helyiségeiben.

Az említett két házat még nem régen vette meg a város. A megejtett névszerinti szavazások erre vonatkozó része azonban még nem nyert miniszteri jóváhagyást.

E házak megvételét tehát a város megsürgeti a minisztériumban.

További kérdés azután, hogy hol építsék fel a csendőr-palotát. A város szeretné e célra a Gilányi laktánýát renováltatni s átalakítani, de a minisztériumban ezt a tervet nem valami kedvezően fogadták s inkább más helyiségek szeretnének a csendőr palotát felépíttetni. De hát ezt a kérdést a további tárgyalások fogják eldönteni.

Városháza és vármegye.

Személyi hírek. Kovács József polgármester és Vecsey Imre főjegyző tegnap délután Budapestre utaztak, ahol résztvesznek a sáskairtásra vonatkozó törvényjavaslat tárgyában a földmívelésügyi minisztériumban tartandó ankéten. Ezen ankéten résztvesz Kovács Gyula alispán is, aki arra szintén elutazott. A küldöttség tagjai szombaton érkeznek vissza Debreczenbe.

— **Tanácsülés.** Tegnap délelőtt Kovács József polgármester elnöklete alatt rendes tanácsülés volt, amelyen a legsürgösebb folyó ügyek nyertek elintézt.

A debreczeni fősorozások napjai.

Korosztályonként megállapítva.

— febr. 15.

(Saját tudósítónktól.) Tegnap érkezett le Debreczen városához az ez évi március hóban megtartandó sorozasok miniszteri jóváhagyást nyert tervezete, amely szerint a sorozasok a következő sorrendben fognak megejteni Debreczen városában:

Március 2-án kezdődnek a sorozasok s ekkor fognak soroztatni az 1886. évben született állításkötelesek az 1-200-ik sorszám szerint.

Március 3-ika vasárnapra esvén, sorozasok nem lesznek.

Március 4-én soroztatnak az ugyanezen évben született újonckötelesek a 200-ik sorszámtól végig és a II. korosztálybeliek az 1-től 70. sorszámokig.

Március 5-én a II. korosztálybeliek a 71. sorszámtól végig.

Március 6-án a III. korosztálybeliek.

Március 7-én az idegen illetőségek. Az idegenekkel együtt közel 1000 újonc fog a sorozasokon mérték alá állani. Ezek közt egy csomó önkéntes, akiket a katonai ügyosztály ez uton is felszólít, hogy önkéntességi joguk megszerzésére, illetve biztosítására vonatkozó okmányaikat február végéig terjesszék be a katonai ügyosztályhoz.

Március folyamán sorozasok lesznek még a debreceni 39. hadkiegészítő parancsnoksághoz tartozó közeli környékeken március 16., 18., 19-én, Ermihályfalván 21., 22., 23. és 26-án Székelyhídon.

A megye többi részében a sorozasok április hónapban lesznek.

Védekezés a sáskajárás ellen.

Felakarják szántani a Hortobágy egy részét.

— február 15.

(Saját tudósítónktól.) A kormány erős kézzel akar hozzá kezdeni a sáskairtás keresztülviteléhez s úgy tervezi, hogy az ország több sáskával fertőzött részein egy időben, pontos és rendszeres, intenzív irtással pusztítja el a közelgő tavaszi idő alatt a sáskafészkeket, mert ha a sáska az elmúlt évek tapasztalataihoz képest olyan fokozatos arányban szaporodik közgazdasági veszélybe döntheti az egész országot.

Debreczen és környéke erősen van érdekelve a kormány ez irányban megindított mozgalmában, miután a mi nagy Hortobágyunk ugyan csak erősen van sáskával fertőzve s az elmúlt nyáron már nem csak a mezőségeket pusztította a sáska, hanem a gabonaféléket is.

E tervezetnek két bennünket igen közelről érdeklő része van. Az egyik része ugyanis úgy tervezi, hogy Debreczen város és Hajdumegye viselje a költségek felét, a másik pedig az, hogy ama sáskával fertőzött részeket, amelyeken a gépekkel való irtás problematikus, tehát eredményre nem vezet a kormányhatóság felszánthassa és pedig a város fele költségére.

A tanácsülésen hozzá szóltak a javaslatához a tanács tagjai mindannyian, de különösen Király Gy. gazdasági tanácsos foglalkozott érdemszerűleg a nagy fontosságú javaslattal.

A tanács végül egyhangulag elhatározta, hogy ellenvetéseinek megtételére, különösen abban az irányban, hogy a debreczeni sáskairtást a város viselje fele részben, akkor mikor az irtás az egész ország haszna, a ma pénteken tartandó ankétra, — mely a földmívelésügyi minisztériumban lesz — Kovács József polgármestert és Vecsey Imre főjegyzőt küldi ki.

Kovács Gyula alispán csatlakozni fog a város küldöttjeihez s ő pedig a Hajdu vármegye érdekei mellett fog felszólalni a földmívelésügyi minisztériumban ma megtartandó ankéten.

Mulatságok.

A Debreczeni Kereskedő Ifjak Társulata február hó 16-án, szombaton az „Arany Bika“-szálló disztermében zártkörű táncestélyt rendez. Kezdeté este kilenc órakor. Jegyek csakis a meghívó előmutatása mellett: Kontsek Kornél, Mentze Henrik, Szabó Lajos Fiai, Telegdi K Lajos utóda, Aszmann Ferenc urak üzletében és este a pénztárnál, páholy-jegyek csakis Zádor Lajos utóda: Molnár Ferenc ur üzletében válthatók. Személy-jegy 3, család-jegy 8, páholy-jegy 10 korona. Felülfizetéseket a társulat könyvtára javára köszönettel fogadhatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A rendezőség fáradságosan működik az est sikere érdekében

a disztermet valóságos paradicsommá változtatják. A hölgyek rézzére a rendezőség megfelelően szép táncrendekről gondoskodott. — Páholy-jegyek már csak korlátozott számban Molnar Ferenc ur üzletében válthatók.

Debreczen város és a tüzelőfa hiány.

Kilencezer öl fa.

A kompetencia fát is kiadják.

— február 15.

(Saját tudósítónktól.) A fahiány ismét szóba került a tegnapi tanácsülésen, ahol jelentős tétetett arról, hogy a város egyre jobban és fokozatosabb mértékben képes most már kielégíteni a közönség ebbeli kívánságait.

Az erdőmester rendelkezésére körülbelül kilencezer öl fa áll, amelynek azonban az eladásra való elkészítése, lemérése és beszállítása időt vesz igénybe. Ennek dacára most már úgy áll a helyzet, hogy a város minden héten (a két kijelölt napon szerdán és szombaton) 400 öl fát fog eladásra bocsájtani 150—200 öl fa kerül tehát eladásra minden szerdán és szombaton.

A tanács utasítást adott az erdőmesternek, hogy a még ki nem szolgáltatott körülbelül 900 öl kompetencia fa ügyében is sürgősen intézkedjék, hogy azt minél előbb, de anélkül, hogy ez a 12 forintos öl fa kiszolgáltatására esne, megkaphassák a kompetencia fához jogosultak.

Tekintettel a nagy forgalomra a tanács intézkedett, hogy a fát kiutaló napokon a városházán megfelelő rendőr kirendeltség legyen jelen, hogy ott a botrányos jeleneteknek, tolongásoknak mindenképen eleje vétessék.

Lövöldöző korcsmavendég.

Az „elvek“ harca.

Esküdtszéki főtárgyalás.

— február 15.

(Saját tudósítónktól.) A múlt év novemberének 4-én történt, hogy Tóth Kálmán 21 éves asztalossegéd bement Böhm Ferenc debreczeni Salétrom-utcai korcsmájába. Ott a korcsmárossal boroztak s mikor már Tóth a kelleténél többet ivott, szocialista elveivel hozakodott elő.

Nagy vita fejlődött ki a korcsmáros és az asztalossegéd között és a vitában Böhm maradt felül. Tóth Kálmánt fölülte bosszantotta a kudarc és megtámadta a korcsmárost. ki — a botránynak elejét veendő — kiutasította a korcsmából a részeg legényt.

A korcsma ajtajában Tóth revolvért ragadott és háromszor rálőtt Böhmre, kit egyik lövés a mellén, a másik a combján talált. A harmadik lövés könnyen sebezte meg Lakatos Gyula 14 éves fiút.

Böhm hosszu ideig nyomta az ágyat, a fiu azonban néhány nap alatt felgyógyult.

Tóth Kálmán ellen az ügyészség szándékos emberölés büntetetének kísérlete miatt emelt vádat és ügyében tegnap tartott főtárgyalást a debreczeni kir. törvényszék, mint esküdtbíró dr. Oláh Miklós elnökléte alatt. Szavazó bírák voltak Tatay Ferenc és Tóby István. A vádat dr. Szabó Bertalan alügyész látta el, a védelmet pedig dr. Székely Béla ügyvédjelölt képviselte.

A vádirat felolvasása után a vádlottat hallgatták ki.

Tóth Kálmán az elnök kérdéseire beismerte, hogy a vád tárgyává tett bűncselekményt elkövette ugyan, de bűnsnek teljesen nem érzi magát, mert akkor, amikor a lövéseket tette, részeg volt és az is felingerelte, hogy az eivei mellett felhozott érveket Böhm megdöntvén, ő szégyenben maradt. Igaz, hogy háromszor lőtt rá Böhmre, de megoltni nem akarta, hiszen neki nem véteit, azelőtt nem is ismerte.

Arra a kérdésre, hogy hol járt nála a revolver, azt mondta a vádlott, hogy a külsőségeken lakik és azért jár mindig revolverrel.

Böhm Ferenc korcsmárost hallgatták ki azután. Böhm elmondta, hogy Tóth ittas volt s izsgálkodni kezdett, mire ő ki akarta tuszkolni a korcsmából. Azt hiszi, hogy a fiu nem haragból, vagy gyilkossági szándékból, hanem szégyenében követte el bűnet.

A többi tanuk megerősítették a sértett vallomását. A szakértői vélemények és az iratok felolvasása után a bizonyítási eljárást bejezték.

A perbeszédre délután négy órakor került a sor.

Az esküdtek este 7 óra után hozták meg verdiktjüket, melynek alapján a bírák Tóth Kálmánt másfél évi börtönrre ítélték.

Színház.

Műsor.

Péntek. „Czigánybáró“ operette. (A bérlet.)

Szombat. „A vig özvegy“ operette. (B. bérlet.)

Vasárnap. D. u. „Csikós“ népszimű. Este „Dunanan apó“ op rette. Kis bérlet.

* **A falu rossza.** Sziklai Blankának, a miskolci színház kedvelt énekesnőjének vendégléllépésével „A falu rossza“, Tóth Ede klasszikus népsziműve került színre tegnap este. Finum Rózsit játszotta és énekelte Sziklai Blanka, akinek a megjelenése nagyon tetszetős. Egyébként szépen, természetesen beszél. Ugy éneklhangja, mint beszéd-organuma kellemes. Hangjának és ének-előadásának valódi értékét azonban a tegnapi néhány daloska előadásából nem lehet megállapítani. A közönség is úgy vélekedett, mint mi s a vendég-énekesnő mai fellépésétől tette függővé ítéletét. Békés Gyula pompás Gonosz Pistáját már ismeri a közönség, az elismerés nagy része a tegnapi előadáson is neki szólt, valamint Arkossy Vilmosnak, aki a vidéknek ez idő szerint talán páratlanul jó GONDOR SÁNDORA. A többi szerepekben Szabó Irma, Almássy Lola, Szakácsné, Szakács Andor, Ternyei Lajos, Sarkady Vilmos és Szabó Gyula tetszetek. — Utóbbi mint cigányprimás nagyon csinosan játszott el hegedűn néhány magyar nótát.

* **A Cigánybáró.** Sziklay Blanka, a miskolci színház kiváló primadonnája ma lép fel utoljára, mint vendég Jókay—Strausz nagy operettjében, mint Saffi, cigányleány. A többi szereplők Vida Ilona, Szakácsné, Polgár, Karacs, Bay, Deésy, Sarkadi, Bérczi, Vadász stb.

* **Vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz. Délután 3 órakor mérsékelt helyárrakkal színre kerül Lehár népszerű operettje: a *Drótos tót*. A főszerepben Zilahynéval. Kivüle résztvesznek még az előadásban Főthi Frida, Vida Ilona, Polgár, Karacs, Bay, Sarkadi, Bérczi, Vadász stb. Aznap este 7 és fél órakor, rendez helyárrakkal Rákosi Jenő klasszikus paraszt drámája, a *Magdolna* kerül színre, a címszerepben Lukács Juliskával. A dráma többi szereplői

Szabó Irma, Arday Ida, Szakácsné, Szakács, Ternyei, Sarkadi, Bérczi, Vadász stb. lesznek.

Atléta táncestély.

— február 15.

(Saját tudósítónktól.) Az Arany-Bika szálloda diszterme díszbe öltözve kedves, szép multság színhelye volt tegnap este. Az akadémiai atlétikai-klub tartotta táncestélyét, amelyen nem nagy, de annál szebb közönség volt jelen. Képviselve volt ott az akadémia polgárságán kívül szép számmal a tisztikar is.

A kedves multságon, mely a késő éjjeli órákban ért véget, az alábbi urhölgyek voltak jelen:

Urasszonyok: Pávay Gyuláné, Varga Bóláné, özv. Kóhalmy Ferencné, Alföldy Mihályné, özv. Hannó Gyuláné, özv. Balogh Károlyné, Kiss Kálmánné, Szemes Lászlóné, ifj. Kovách Gáborné, Oláh Imréné, Miklóssy Gyuláné, Csiky Lajosné, dr. Pruzsinszky Károlyné, dr. Haendel Vilmosné, Nánássy Gáborné, Biró Palné, Fröhlich Ernőné, Juhász Józsefné, Dankó Józsefné.

Urleányok: Pávay Boriska, Zong Juliska, Varga Boriska, Kóhalmy Ilonka, Alföldy Gizike, Nagy Erzsike, Hannó Vilma, Kiss Karola, Kiss Böske, Szemes Margit, Kovách Etelka, Kovách Olga, Oláh Iruska, Oláh Mariska, Miklóssy Etelka, Csiky Annuska, Sápóssy Erzsike, Nánássy Gabika, Biró Janka, Dankó Paula és Nagy Karola.

Hirek.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

A váltóhamisító vallomásai.

Berger a vizsgálóbírónál.

— február 15.

(Saját tudósítónktól.) A százharmincezer koronás váltóhamisítás szánalmas tettesét, Berger József kabai fakereskedőt tegnap hallgatta ki Hoffmann József vizsgálóbíró.

Berger, kit az ügyészség fogházából vezettek a vizsgálóbíró elé, egykedvűen, bár láthatólag palástolni iparkodó bánattal felelt a vizsgálóbíró kérdéseire.

A kihallgatás részletei természetesen hivatali titkot képeznek és csak annyi hozható nyilvánosságra, hogy Berger nem tagadja a terhére rótt bűncselekményeket.

A kihallgatás egész napon át tartott és annak befejeztével Hoffmann bíró kihirdette Berger előtt, hogy előzetes letartóztatásba helyezi. A végzés ellen úgy Berger, mint védője, dr. Kardos Samu felfolyamodással élt. Az iratokat ebből kifolyólag ma terjesztik fel a törvényszék vádtanácsához, mely holnap dönt a Berger letartóztatása, vagy szabadon bocsátása dolgában.

A váltóhamisító fakereskedő ellen a megkárosított pénzintézetek biztosítási végrehajtást kértek, a melyet már ma foganatosítottak is. Kétségtelen, hogy Berger ellen a törvényszék már a napokban a bűnügyi zárlatot is elrendeli.

A fakereskedő — hír szerint — e percben már szegény ember, mert a bűnös uton szerzett pénzt felémésztette előbbi üzelmének leplezése, ugyanis több hamis váltót a lejáratú napokon egydarabig törleszteni igyekezett s többet törlesztett is. Berger ellen tegnap is több bank tett feljelentést.

— **Debreczen és a telefondíjak szabályozása.** Az utóbbi években a kereskedelmi és ipari élet fejlődése folyt a telefon használata mind nagyobb arányokat vett, úgy, hogy ma már meglehetősen háttérbe szorította a postát és távirtdát. Eddigélé azonban csak inkább a nagyobb ipari és kereskedelmi vállalatok használhatták megterhelhetetlenül a telefont, mivel a díjak meglehetősen magasak voltak. A drága tarifa így épen azokat nem részesítheti a telefon előnyös kihasználásában, akiken az állam a közlekedési intézmények olcsóságával leginkább segíthet; a kiskereskedőt és kisiparost. A kereskedelmi kormány helyes közgazdasági politikáját dicséri tehát, hogy a telefondíjak lezállításával foglalkozik és erről törvényjavaslatot készített, mely legközelebb fog a Ház elé kerülni. Az 1907. évi költségvetésbe már hat millió korona van előirányozva országos távbeszélő hálózat létesítésére és a meglévő fejlesztésére. A tervezet szerint az új díjszabásnál helyi és távolsági forgalmat különböztet meg. A helyi forgalomban a díj ezután a hálózat nagysága után lesz megállapítva. Külön díjszabás alá lesznek foglalva az ületek és a magánlakások. Ezenkívül külön díjszabás lesz a minimális vagy maximális beszélgetésre. E javaslat szerint nagy fejlődésnek fog indulni Debreczen telefonhálózata is, melybe a hajdumegyei telefonhálózat is bekapcsolatván nagy átalakuláson, bővítésen fog keresztülmenni.

— **Thaly Kálmán ünneplése.** Az országos Nőképző Egyesület körében Rákóczi hamvainak hazahozatala alkalmából felmerült az az eszme, hogy Thaly Kálmánnak — Debreczen nagynevű képviselőjének — érdemeit és a hazafias cél érdekében kifejtett fáradhatatlan buzgalmaért a magyar hölgyek lelkesedésüknek és köszönetüknek adjanak kifejezést. Tegnap délelőtt a függetlenségi pártkörben ez alkalomra kidiszitett nagy társalgó termében egy nyolcvan tagból álló hölgybizottság élén Rudnay Józsefné nyújtotta át Thaly Kálmánnak az emléktárgyakat: egy ezüst babékoszorut, ezüst albumot és egy arany tollat. Az ezüst babékoszoru nagy aszbeszt kövön van, amelynél nagy ezüst betűkkel a következő felirat áll: „Visztaadtad a hazát Rákóczinak és Rákóczit a hazának — Kossuth Ferenc.” Az ezüst koszoru alatt pedig Rákóczinak és Thaly Kálmánnak a cimere és ez alatt a következő felirat van: „Thaly Kálmánnak — a magyar honleányok 1906.” Pontban tizenkét órakor jelent meg Thaly Kálmán a teremben, hol a jelenlevők percekig tartó lelkes éljenzéssel fogadták. Az éljenzés megszüntével Rudnay Józsefné beszéddel üdvözölte Thaly Kálmánt, majd pedig Benyovszky Sándorné grófnő üdvözölte Thaly Kálmánt. Thaly Kálmán meghatóan köszönt meg az ovációt.

— **Debreczen kedvezménye az ipari vállalatoknak.** A városok által az ipari vállalatoknak nyújtandó kedvezmény ügyében Debreczen várost nyilatkozatra hívta föl a *Honi Ipar* c. szakújság szerkesztője.

Debreczen tanácsa már nyilatkozott az általa nyújtandó kedvezmények tárgyában. — A *Honi Ipar* folytatja a sorozat közlését és mihelyt a lista teljes lesz, füzet alakjában fogja kiadni a városok nyilatkozatait. A füzet feloleli azt a kérdést is, hogy az egyes városok milyen iparvállalatok létesítésére alkalmasak. Minthogy az állam által nyújtott iparfejlesztési törvény mellett okvetlenül ismerni kell az egyes városok állásponjtját az új alapítások iránt, a legnagyobb érdeklődéssel tekinthetünk ezen mű megjelenése elé.

— **Az általános választói jog.** A belügyi kormány körrendeletben hívta fel Debreczen városát, hogy a kateszteri munkálatok alapján történt adókievetés változásairól, a mennyiben azok a választói jogra hatással voltak, részletes jelentésben számoljanak be. A kimutatások augusztus hó végéig adandók be. Miután ez a választói jog kiterjesztésének egyik mellék adata, bizonyos, hogy az adatgyűjtést még ez évben be fogják fejezni és ha ez évben nem is, de az átmeneti időszak előtt az új választási törvényjavaslat az országgyűlés elé kerül.

— **Felolvasó-est.** Két felolvasás volt az érdeklődés fő felkeltője a esütörtöki felolvasó-est iránt. Husz Lajos „A hang esztétikájáról” értekezett magvas és színes előadásban. A hang keletkezését, hatását, fajait, a különféle hangszereket tudományos, mégis költői lendületű stílusban ismertette s így a látszólag elvont tárgyat a közönségnek teljesen hozzáférhetővé tette. De jó témát talált e tudományos értekezésben Mihalovits Jenő. Ismerjük sokan az ő kiváló szellemességét, pompás humorát. Ma azonban csak egy esillogtatta-villogtatta ebbeli rátermettségét, kacagató ötletességét. Folytonos derűtségben tartotta a hallgatókat Husz Lajos felolvasásának szellemes, jóízű, zamatos taglalásával. Nem lehetett nem nevetni azoknak sok szellemről tanuskodó persziflásoknak, melyeknek torzító tükrében áldozatul estek Husz tudományos definíciói és lendületes mondásai. Különben Husz maga mulatott legjobban az anti-esztétikán s viharosan tapsolta Mihalovicsot a közönséggel együtt. Riesz Eliz kedves megjelenésével már előre biztosította a közönség tetszését. Gyönyörű hanghordozással szavalta el Kiss József „Rab asszony” című költeményét. Kellemes hangja szépen simult a költemény bánatos, zokogó, majd végtelen fájdalmat kifejező soraihoz. Piribauer Ferenc szép hegedűjátékát tegnap is a szokott érdeklődéssel kísérték Mozart-tól adott egy kedves darabot, melyet másodhegedűn unokaöccse: Nádasdi József kísért. Összevágó végjátékuk kiemelte az Adagio-allegro minden szépségét. A Svetits-intézet tanítónő képzőjének énekkara ismét bizonyosságot tett nagyfoku zenei intelligenciájáról és készült-ségéről. Csak két napjuk volt a két nehéz darab betanulására és mégis precizen énekeltek. A vezető nővér és a kar együttes működésé az érdem. Az „Ima” a Büvös vadászból, a „Maria ének” a Bolondból ezt a jól sikerült, a hang esztétikájának szentelt estét fényesen illusztráltak. A Városi Dalárda gyönyörű dala „A rajnai ut” fejezte be méltón az estét. Nagyön szépen énekeltek a dalárda tagjai, mint ezt oly vezető mellett, mint Mácsay Sándor, nem is képzhetjük másként. De kár, hogy valahogy kevesen voltak a tenorból jelen. A szép előadásból nem vont le ugyan, de emelte volna még, ha nem így lett volna.

— **Gróf Waldek völégény.** Gróf Waldek Frigyes honvédhuszár főhadnagy, a debreczeni uri társaságok imert tagja eljegyezte Jármay András nagydobosi földbirtokos leányát Lenkét.

— **Kántori próba.** Süssermann Jakab ploesti kántor ma este és holnap délelőtt a Deák Ferenc-utcai izr. templomban próbaelőadást tart.

— **A „Petőfi-dalkör” működő tagjai** — egy hónapi szünidő után — ma este fél 9 órakor tartják első énekpróbájukat, melyek a március 15-iki ünnepélyig az eddig szokásos kedd és péntek napokon folytattnak. A t. tag urakat ezuton is figyelmezteti erre a dalkör elnöksége.

— **Zander-féle gyógyintézetben** e hó 4 ike, hétfőtől kezdve, az órák beosztását megváltoztattam. A női órák délután 3-4-ig, férfi órák délelőtt 12-1-ig és délután 6-7-ig, gyermek óra délután 4-5-ig. Többek kérdézködése folytán szükségesnek látom itt közölni, hogy hosszabb időre történő előfizetés esetén (félév, egy év) az árak lényegesen kisebbek a rendes díjjaknál. — Tisztelettel Dr. Szász Adolf orvos.

— **Felolvasás a kereskedőknek.** Az OMKE f. hó 17-én, vasárnap d. u. 5 órakor a kereskedő társulat kényelmes dísztermében tartja második felolvasását; ez alkalommal Legányi Gyula dr. ur a legmodernebb tudománynak, a sociológiának kereteiből vett tárgyakról értekezik; az előadás tárgya, amit az előadó ismert egyéniségének eredeti és önálló felfogása még vonzóbbá tesz, bizonyára nagy vonzerővel fog birni a művelt nagy közönségre is; az előadás ingyenes és az elnökség vendégeket, hölgyközönséget is szívesen lát.

— **Névmagyarosítás.** Hirschfeld Lajos debreczeni takarékpénztári tisztviselő családi nevét belügyminiszteri engedéllyel Hajdu-ra változtatta.

— **Véres verekedés.** Egyik külvárosi koreszmában ivott tegnap egy csapat munkás, akik részegen összeverekedtek. Verekedés közben Gál Ferenc kövezősegédet vasbottal úgy fejbe ütötték, hogy mentők vitték ki a közkórházba, ahol súlyos betegen fekszik.

— **Debreczeni kereskedők összeköttetése a külfölddel.** Láng Jenő, ki a debreczeni kamara ösztöndíjával végezte a keleti akadémiát, a közeli hetekben nagyobb külföldi utazást tesz s különösen a földközi tengerparti és északafrikai fontosabb kereskedelmi helyeket keresi fel. Ezen utazása előtt f. hó 16-án szombaton Debreczenbe jó, hogy az érdekelt kereskedői körökkel azon piacok szükségleteit és viszonyait megismertesse. Ez alkalommal az O. M. K. E. itteni fiókja fogja a jelentkező érdeklődőkkel érintkezésbe hozni.

— **Eltévedt esikő.** Folyó hó 14-én, esütörtökön 7 és 8 óra között egy piros pej esüdör esikő a szekértől eltévedt. A becsületes megtaláló kéri Teleki-utca 43. szám alá a tulajdonos Juhász Istvánhoz vinni, hol illő jutalomban részesül.

— **Gyors privát kölcsön.** 100,000 korona áll rendelkezésemre, katonatisztek, köztisztviselők és más hitelképes egyének részére. Amortizációs kölcsönök lebonyolítására előkelő bank összeköttetés. Betáblázásra II. és III. helyre is. Levélelbeli megkeresésre személyesen jelentkezem. Fenyő L. S. Simonffy-utca 19.

— **Kéménytűz.** Tegnap este a Verbőczy-utca 2. számú házban kéménytűz volt. A tűzoltóság gyorsan kivonult és a tüzet eloltotta.

× **Báli legyezők, fésűk, kefék, hajtűk** szappanok a legnagyobb választékban, igen olcsón MENTZE HENRIK ujdonságok áruházában kaphatók, Kossuth-utca 4-ik szám alatt.

× **Nincs fa Debreczenben,** de van jó meleg alsó ing, alsó nadrág, bélelt keztyű és harisnyák a Nyakkendő király üridivat üzletében a főposta mellett, ahol tulajdonozott raktár miatt ezen cikkek leszállított árban kaphatók.

× **Eljegyzési jegyekben,** elegáns ujdonságok érkeztek Mihály Sámuel papirkereskedésében és műnyomdájában.

× **Álarocs bál** a „Koroná”-ban vasárnap.

NYATOS NYAKKENDŐK FEKETÉNÉL.

Városi tisztviselők fizetésrendezése.

A javaslat elkészült.

— febr. 15.

(Saját tudósítónktól.) Mint már ezt többször jeleztük — Vecsey Imre főjegyző elkészült a Debreczen város tisztviselőinek fizetésrendezéséről szóló tervezettel, amelyet a napokban kezd meg tárgyalni az e célra kiküldött bizottság, melynek tagjai Juhász Ignác és dr. Fejér Ferenc.

A javaslat kiterjeszkedik valamennyi városi tisztviselői állásra, kezdve a főtisztviselőktől s valamennyi tisztviselő fizetése a változott viszonyoknak megfelelőleg javítani fog.

A javaslatot természetesen a bizottság erős felülbírálat alá veszi s így annak adatait időszerűtlen most közölni, mintán különösen a kishivatalnok osztálynál az abban precizizált fizetéseknek még jobban való felemelése bizonyára javasoltatni fog, mint ahogy ez kívánatos is, lévén ezen kishivatalnok osztály az, amely a változott megélhetési viszonyok terheit első sorban érzi.

Annyit megjegyezhetünk most is, hogy ez a fizetési tervezet körülbelül megfelel azoknak a fizetési tervezeteknek, amelyek legutóbb több oldalról így Konez Akos tb. tanácsos tollából is ismeretese.

A fizetésrendezési tervezet egyébként a legközelebbi közgyűlés napi rendjére aligba lesz kitűzhető s így afelett az érdemleges döntés egy későbbi városi közgyűlésen fog megtörténni.

Lengyel Zoltán aktái.

Aktalopás a számvevőszéknél.

— Távirat. —

A rendőrségen egyelőre befejezték a Hajdu-ügyben a vizsgálatot és Hajdu Gyulát még tegnap átkísérték az ügyészséghez, ahová az ügyre vonatkozó összes aktákat is áttették. Hajdu Gyula a letartóztatás kihirdetése után megnyugodott sorsában és teljesen megbizik abban, hogy a bíróság hamarosan szabadlábra helyezi.

Egy reggeli lap ma Lengyel Zoltánnak Hajduhoz intézett, február 8-áról keltezett levelét közli. Erről a levélről a rendőrségen semmit sem tudnak, ennek az aktákban nyoma sincsen és így valószínűnek tartják, hogy ez a levél apokrif.

A rendőrség az ügyről ma komolyan nem ad ki, amelyben közli, hogy a Lengyel Zoltán megfigyeléséről szóló újságcikkek nem felelnek meg a valóságnak. Lengyel Zoltán maga is azt írja tegnap, hogy a rendőrség őt és családját, valamint az irodájában dolgozó embereket már napok óta megfigyeli. A rendőrség detektívjei közül senki sem végezhetette ezt a megfigyelést, mert erre parancsa, vagy utasítása senkinek sem volt. Ha Lengyelt és hozzátartozóit megfigyelték, a megfigyelők nem tartoztak a rendőrség kötelékébe és ha Lengyel továbbra is azt észleli, hogy nyomában járnak, az állítólagos detektívek ellen vegye igénybe a rendőrokat.

A bűnpör iratait a soros közzététel, dr. Gruber Alajos, kir. ügyész kapta meg indítványtétel végett s miután azokat áttanulmányozta, mindössze néhány sort kitevő

okfejtés képeán Hajdu Gyula ellen a btk. 333. §-a alapján lopás büntette címén kérte a vizsgálatot megindítani. Lengyel Zoltán ellen felbujtás címén kér eljárást, de őt, mivel országgyűlési képviselő, előbb ki kell kérni a Háztól.

Még délelőtt az akták átmentek a büntetőörvényszékhez, ahol a nyomozás, illetőleg a vizsgálati foganatosítást dr. Kiss István középponti vizsgálóbíróra bízták, aki Hajdut valószínűleg ma délután hallgatja ki. Hajdunak a védője dr. Kemény Miklós beadványt intézett a bírósághoz s abban védelemnek a szabadlábra helyezését kéri szemben a királyi ügyészséggel, mely az előzetes letartóztatás fentartását indítványozza. — A védő arra alapítja a kérését, hogy csak csekélyebb jelentőségű vétségéről van szó s nem lopás büntetéről, aminek az ügyészség minősíteni kívánja az esetet. Nevezetesen bebizonyított tény, hogy Hajdu az állami számvevőszék hivatalos helyiségéből elvitt iratokat csak megmutatta Lengyel Zoltánnak, de azokat használat után visszavitte s így nem lopta el. Hajdu tehát csak hivatalos titoksértést követett el s mert ez csupán vétség, a fogvatartásnak nincs helye.

Ama apokrifnak bizonyult levél miatt, melyet Lengyel Zoltán irt volna Hajdunak s amelyet ma „szószertint” közöl néhány lap: Lengyel rágalmozás címén sajtópört indított az ezen levelet leközlő lapok ellen.

LEGJOBB INGEK SZABASU INGEK FEKETÉNÉL

Távirat és telefon.

A függetlenségek hangulata.

Budapest, február 14. A függetlenségi pártkörben ma este igen sok képviselő jelent meg, akik élénken pertraktáltak a képviselőházban történt eseményeket. Az általános vélemény az, hogy Kossuth Ferenc helyesen cselekedett, amikor a Hajdu által ellopott aktákat a Ház asztalára tette. S ily módon azok tartalmát nyilvánosságra hozta.

A néppárt értekezlete.

Budapest, febr. 14. Ma este Rakovszky István elnöklété alatt a néppártnak értekezlete volt, amelyen a politikai helyzettel foglalkoztak. A néppárt több tagja úgy nyilatkozott, hogy Gáth Antal igazságügyminiszternek több küldöttség előtt tett nyilatkozatát megütözközzel látja és kijelentik, hogy ezek a kijelentések nem fedik a képviselőház által elfogadott igazságügyi programot. E miatt az értekezleten nagy vita volt és a néppárt e tárgyban holnap újból értekezletet tart.

A németbogsáni választás.

Budapest, február 14. Németbogsánban ma volt a képviselőválasztás, amelyen óriási izgalmat keltett mindenfelé. Az oláhok a legvakmerőbb terrorizmusra vetemedtek. A telefonhuzalokat több helyen elvágták s mikor az összeköttetést nagy nehézséggel helyreállították, újból több helyen rongálták meg a vezetékét. Papp nevű román ügyvéd és az aradi Popurul Román lap szerkesztőjét izgatás miatt letartóztatták. Detrovics Ivánt, kit izgatásért elítélték s kinek büntetését már meg kellett volna kezdnie,

elfogták és nyomban a szegedi csillagbörtönbe vitték. Az izgatások dacára a választás a románok vereségével végződött, mert Branistya román nemzetiségével szemben Veisz Julián alkotmánypárti jelöltet 426 szótöbbséggel megválasztották.

Fordulát a Surányi-ügyben.

Budapest, febr. 14. A Surányi dr.-féle ügy már befejezés közelében van. Schwartzler Ottó nap-nap után megvizsgálja a fiatalember elmeheli állapotát és már első megvizsgálata alkalmával kijelentette, hogy Surányinak a modern emberekénél észlelhető idegességen kívül semmi olyan baja nincs, ami okot adhatna a szanatóriumban való otlét szükségességére.

Csarnok.

A végrendelet titka.

— Regény. —

20

— Megtudtam! Ön balgaságokat hord össze, édes Róbert, amellet el van telve lelkesedéssel. Terveket szőttünk... nem sikerültek. Megint csak azt mondom: az élet élet marad!

A kandalló fölött álló tükör előtt mondta ezeket, miközben lázas sietséggel igazította meg a kalapját; fölemelt karjait otthonos tartásban verte vissza a tükör, előtűntetve elegáns torkát és csipőit, melyeket egy amazon-öv szorít össze; föltette fátylát.

Róbert megsemmisülten, az utolsó küzdelem szégyenérzetével eltelve, nézte őt: érezte, hogy szíve összezuzódik e dacolás alatt, fájdalmas szédülés fogta el, mintha csakugyan megőrült volna a fájdalomtól... Eszébe jutott, miért jött. Fegyverére tette kezét. Megtapogatta zsebében.

— Megyek! Isten veled! Russulka türelmetlenkedik — szolt Krisztília.

Ez oly dőfés volt Róbertnek, hogy rémületes mozdulatot tett. Ezen érzéktelenség, szívtelenség előtt egy ijesztő gondolat villant meg fejében; öngyilkossága p llatában azt kérdezte magától hirtelen, hogy miért halna meg egyedül, más bosszu nélkül, kitéve magát a közönség nevetésének? Krisztília a hereghez megy nőül. Így más karjaiban élvezné az életet.

— Nos, — ismétlé haját simogatva a nő, várva, hogy távozik, — én már bucsut mondtam.

Róbert közötté és az ajtó között állott. — Ez utolsó szava? — kérde. Egy pillanatig habozott Krisztília. — Igen! — szolt azután. — Tudja-e, hogy megölöm magam? — Azt már tegnap is mondtotta, — felelte vállát vonogatva; — de végezzünk. Az idő sürget!

A nyakkendőjét tartva, kezével kiutasító mozdulatot tett.

— Gaz nő! — kiáltá, — felé fordulva fölhuzott revolverével.

Mikor Róbert eszméletére tért, Rival már az utcán vitte. Gondolatai közt csak homályosan emlékezett a történetekre. A dühtől felbőszülten, elkeseredve Krisztília kegyetlen érzéktelensége miatt megragadta nyakát és megfenyítette. A zajra emberek futottak elő, reá vetették magokat, midőn meg akarta magát löni... Kiesavariák fegyverét; a dulakodásban a fegyver elsült.

Krisztília nagyot sikoltott...

(Folyt. köv.)

Mindennap korán reggel jelenik meg a

„DEBRECZEN”

politikai napilap. — Előfizetési ára házhoz hordva egy óra egy korona.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

RETHY-féle

pemetefü czukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el.

A Harmat-Créme

arczsépitő és bőrápoló kenőcs. mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem olmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szepőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát. (mitesser) s bőrbajokat. Kisimítja a ránczosodó kezdő arczbőrt az azt fehéré, üdévé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arczra. Nem zsiroz. tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.

Készítőhely s főraktár

Mihalovics Jenő gyógytára

Debreczen, Főpiac 31.

városházzal szemben. 22

Kitünő minőségű

pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében

Piac- és Miklós-utca sarok.

SZÖNYEGHÁZ!

Valódi Linoleum átdolgozott modern mintával (mintája tehát nem kopik le), továbbá

Börvászon és

Viaszosvászon-fibroszok

Bosznay J. és Zárza

szőnyegáruházában

Debreczen Kossuth-u. 5.

ISZONYEGHÁZ

Nagyváradon

egy férfi

ruha-raktár

azonnal olcsón eladó.

Cim:

Kassowitz Fülöp

Nagyvárad Zöldfa-utca. 140

Köszvény!

ellen ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja és rendeli betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert. egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k. 65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. barméntve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerész

Debreczen.

Csuz!

!! Mélyen leszállított árak !!

Különösen kiemelendők:

75 cm. széles Antra flanel métere 17 kr. Jó mosó velez és flanel métere 25, 28, 32 kr. — 120 cm. széles Angol Cheviot métere 55, 75, 80, 90 kr. — 120 cm. széles tiszta gyapju kockás Cheviot métere 70 kr. 1 db mosó zefir bluz 70 kr. 1 darab flanel bluz 2 frt.

Fekete és színes férfi nyakkendők óriási választékban, feltünő olcsó árakhoz! Maradékok felárban.

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyegáruház.

Serravalló

Vasas Kina-bora.

Bécsi egészségügyi kiállítás 1906 legmagasabb kiüntheés.

Erősítőszere gyöngékedők, vérszegények és lábók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata.

Kapható:

J. Serravalló-ná!

Triesz-Barcola.

A gyógyszertárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill. 1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

Legjobb a Dr. FORTI-féle

SEBTAPASZ

Még eddig semmiféle tapaszt nem érte el ennek a jó hatását!

Forti László egyetlen gyártmánya. Rendkívüli gyógy- és fájdalomcsillapító hatása mindenféle sebeknél, égéseknél, dagana- toknál stb.

azonnal csillapítja a fájdalmat, osztítja a daganatot és rögtön gyógyítja a sebet, anélkül, hogy vágni kellene.

A női emlőgyulladásnál

biztos, tyukszemre jó eredménnyel alkalmaztatik. Ara 2 korona, kisebb 1 korona és a legkisebb 70 fillér. — Kapható a gyárban: FORTI LÁSZLÓ Budapest, II., Pala-utca 8 és a főraktárban Budapestben: TÖRÖK J. gyógytárában, Király-u. 12., valamint Budapestben minden és a vidéken a nevezetesebb gyógytárakban. — Az eredeti dr. FORTI-féle sebtapasz külső csomagolásán F. L. betűvel van lepecsételve és az itt látható védjegy és sajátkezü aláírással ellátva. A szer 48171-99. és 56589-904. sz. a. miniszterileg engedélyeztetett. A számtalan értéktelen és ártalmas utánzatok arra indítottak, miszerint az utánzó ellen a törvényes lépéseket megtegyem és ezek alapján a budapesti büntető kir. járásbírósság 1899. június hó 30-án kelt B. XI-2 számú végzésével a hamisítokat a tapaszt további készítésétől szigorúan tiltotta és elítélte. FIGYELEM! Végül figyelmeztetem a t. c. közönséget, hogy semmiféle más névvel ellátott tapaszt, sem Forti K., sem Forti György vagy névtelen el ne fogadjanak, mert az mind hamisítvány, hanem csakis egyedül az eredeti Forti László gyártmányát. De ha valaki nekem hamisítványt beküld, azt jutalomban részesítem. — Debreczenben kapható: BALÁZS ÖDÖN, SZILCZ FERENCZ gyógyszertárában.

Tejes báránnyokat

frissen leölve körülbelül 5 kiló súlyban, barméntve szállit bármely postaállomásra darabonként 8 K ért

ifj. Lőrincz Mózes

Barot (Háromszék megye.)

Apró hirdetések

Dija 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldettk.

Apró hirdetések előre fizetendők.

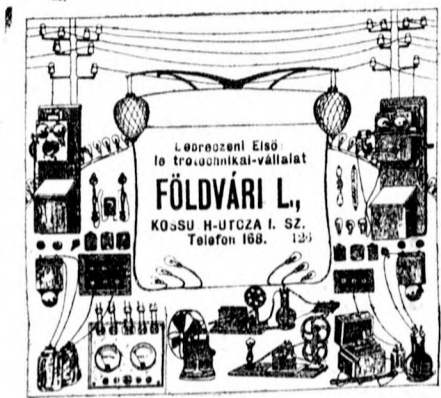
Kis vendéglőt vagy kisebb rendű kávéházat me vételre keresek, melyet május hó 1-én át lehetne venni. Cím a kiadóhivatalban.

Nevelőnek ajánlkozik jó modoru joghallgató. Czim a kiadóhivatalban.

Egy kisebb ház bérbe kerestetik. Cím a kiadóba.

Tengeri morzsoló gép napi használatra kapható. Hernádi Pál Péterfia 61. sz. 112

Lakás kerestetik. Két szobás lakás előszobával május 1-re kerestetik. Értekezhetni Eötvös-u. 10. sz. a.

Jó forgalmu pálinka kimérést vagy koresmát átvételre keresek. Cím a kiadóba.

Kiadó urilak május 1-re, Bundi-utca 4. sz. alatt. 4 szoba, előszoba, mellékhelyiségek, udvaron jó vizű kut. Czim a kiadóhivatalban. 192

Bicikli acetelin lámpa nagyon olesón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Arany János
Hátrahagyottművei
1-4 új díszkötésben
24 forint helyett
csak

◀ 15 forint ▶
Harmath
könyvüzletében
Füvészkert-utca 14. sz.
Telefon 374.
Tanuló felvétetik.

Gouvérirozást 3 krajcártól kezdve elvállal Rózsa Ignácz női felöltő- és kalap áruháza, Debreczen, Kistemplombazár.

Harisnyakötő iparvállalat. Harisnyák kötése és fejelése felvállaltatik Benyáts Emilnél, Debreczen, Tisza-palota.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Kerestetik: két szoba, előszoba, lehetőleg gázvilágítással, irodai célra, Piacz-utczán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

1 kg teasütemény 70 kr., 1 kg. hámozott mogyoró 88 kr., 1 drb seprű 8 kr., 7 drb narancs 10 kr., 7 drb citrom 10 kr., 1 liter finom tearum 80 kr. Nyirág seprű kapható Glück Izidor fűszerüzletében, Péterfia-utca. Telefon 43.

Donogán és Somossy

—DEBRECZEN, KISTEMPLOM BAZÁR—

Menyasszonyi kelengye
Női divat szövetek
Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!

WIDDER-féle Reumaszesz

vagy **Erofluid** biztos s kiváló hatásu a test bármínemü csuzos bántalmái, u. m. köszvény, csuz, reuma, ischiás, asthma stb. ellen. Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültabb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 40 korona. Főraktárak Budapestén: Török József ur gyógyszerertárában, Király-utca 12., Andrássy-ut 28. és Dr. Egger A. ur gyógyszerertárában, Váci-körut 17. szám, ugyszintén a fővaros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerertárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznel,
SATORALJA-UJHELY.

Ugyszintén Debreczenben: Tóth Béla, Mihalovits Jenő és Grósz Nagy Ferenc gyógyszerészeknél. 82 Vidéki megrendelések pontosan teljesítettek. Kairói aranyérem 1895. Londoni aranyérem 1896.

Meghívó.

A „Püspökladányi Nagygőzmalom részvénytársaság” folyó hó 23-án (szombaton) délelőtt 10 órakor saját helyiségében

rendes évi közgyűlését

tartja meg, melyre a t. részvényeseket tisztelettel meghívja.

Tárgyak:

1. Az 1906. évi mérleg tárgyalása, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése.
2. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság felmentése.
3. Jegyzőkönyv hitelesítőik kiküldése.
4. 2 igazgatósági tag választása.

Az igazgatóság.

A mérleg az irodában megtekinthető.
Püspökladány, 1907 február hó 13-án.

144

MÜHLE VILMOS

cs. és kir. udvari szállító
TE MESSVÁR:
Mag-, Növény-, Rózsa- és Fanyagtenyészetek.
(Művelési terület 94 hold.) 101
VILÁGKI ITEL

A LEGJOBB MAGVAK kerti- és mezői veteményezésre.
(Mühle magvai jószágban előrhetők, de ebben felülmúlhatatlanok.)

A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfák
(Mühle fái többször átültetettek, jól iskoláztattak, mindenütt jól és biztosan gyarapodnak.)

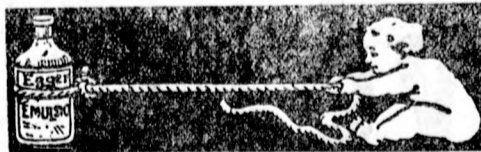
A legszebb fenyőfélék, díszcserjék, rózsák stb.
(Mühle tullelve mind téliállók, dísz- és kőszőcsorjái, valamint rózsái a létező legzebb virágok.)

(Postacromagok magokkal 5 koronán felüli őrökben hárhóv bérbentve küldetnek ingyen csatlóttalnak.)
Mühle kertészeti könyvvel dilettánsok számára a legjobbak, megrendelésekhez Dúsan illusztrált fűjegyzekek — paratlan a maga nemében — kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldetnek.

„Vigyázn ezen

bejegyzett

védjegyre

„Vigyázn ezen

bejegyzett

védjegyre.”

AGGÓDÓ ANYÁK

vézna, gyenge, a fejlődésben visszamaradt gyermekük érdekében emlékezzenek az

EGGER-EMULSIÓRA,

mely szer orvosi szakvélemény alapján, hivatva van a kisedek élet- és fejlődésképeségét teljes mérvben helyreállítani.

— A NÁDOR GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körut 17-ik szám. —

bárkinek küld egy ingyenes próbát 30 fillér előzetes beküldése ellenében (csomagolás és portóért).

— Egy eredeti nagy üveg EGGER-EMULSIÓ 2 korona. —

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nádor, Kocsán Dezső, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Radákovits Géza, Grósz Nagy Ferenc, Sziltes Ferenc, Sóth Béla gyógyszerészeknél.